

مکونه مفهومی دین بخوانیم؟

بهارک طالب‌لو
دکترای برنامه‌ریزی درسی

اگر بخواهید حجم وسیعی از اطلاعات را به خاطر بسپارید و سرعت به یاد آوردن مطالب را افزایش دهید و مطالب در ذهن شما عمیق‌تر شکل بگیرد باید به یادگیری مفهومی بپردازید. با یادگیری مفهومی:

- سرعت یادگیری بالا می‌رود.
- یادآوری مطالب راحت‌تر می‌شود.
- حجم بیشتری از اطلاعات در ذهن باقی می‌ماند.

مراحل یادگیری مفهومی

① قدم اول

هنگام مطالعه در ابتدا به این نکته توجه کنید که چه چیزی را می‌خواهید یاد بگیرید. تیترها و سر فصل‌های هر فصل را کامل بخوانید و آن‌ها را به صورت سؤال در آورید تا در هنگام مطالعه با پاسخ به آن سؤال‌ها به میزان تسلط خود بر مطالب آن درس پی ببرید.

زمانی که نقشه یک فصل از یک درس در ذهن‌تان نقش بندد متوجه می‌شوید چه چیزی را باید یاد بگیرید. در درس آزمون در ابتدای هر فصل مشخص شده است که در مطالعه خود چه مباحثی را باید بخوانید و این امر شما را به هدف اول مطالعه می‌رساند.

قدم دوم

هنگامی که تا حدودی با سرفصل‌ها و تیتراها آشنا شدید می‌بایست، بین مطالبی که از قبل بلد هستید و مطالب جدید ارتباط برقرار کنید. برای یادگرفتن یک مطلب جدید شما باید بدانید چه مباحثی را به عنوان پیش نیاز بلد باشید و قبل از شروع به مطالعه آنها را مرور کنید.

در درس آزمون اگر نیاز باشد دانش آموز مطالبی را به عنوان پیش نیاز بداند در ابتدای هر درس به صورت کلی توضیح داده شده است.

قدم سوم

مطالعه عمیق مطالب و درک کامل مباحث است.

در این مرحله شما شروع به مطالعه دقیق یک مبحث می‌کنید. به شکل‌ها، نمودارها و مثال‌های آورده شده در کتاب توجه کنید و در هنگام خواندن، نکته‌های مهم در هر پاراگراف را مشخص کنید.

زمانی که هر مطلبی را از هر درسی می‌خوانید برای آن یک مثال بیاورید. مثال‌هایی که تأییدکننده آن مفهوم و مطلب باشد. اگر مثال‌ها، مثال‌هایی باشند که شما در زندگی روزمره خود به کار می‌برید بهتر در ذهن می‌مانند. مفاهیم و مطالبی را که انتزاعی هستند و قابل مشاهده نیستند در ذهن خود تصویرسازی کنید. با ربط مطالب به یک تصویر ذهنی که می‌تواند خیالی یا خنده‌دار باشد، سرعت یادآوری آن افزایش می‌یابد.

در درس آزمون بعد از هر پاراگراف مطالب مهم به صورت نکته آورده شده است و مطالب با مثال‌هایی متنوع توضیح داده شده است. استفاده از درس آزمون، تشخیص نکات مهم در هر پاراگراف را برای دانش آموز تسهیل می‌کند.

۱۰

قدم چهارم

تمرین حل کردن این امکان را به شما می‌دهد تا بر مطالب خوانده شده تسلط بیشتری پیدا کنید و به سنجش میزان یادگیری خود بپردازید در این صورت به نقاط ضعف و قوت خود پی می‌برید. تمرین‌های پاسخ‌دار همیشه این امکان را به شما می‌دهد که بعد از مطالعه به میزان یادگیری خود پی ببرید و با مراجعه به پاسخ سؤال‌ها یک بار دیگر مطالب را مرور کنید. تمرین‌های بی‌پاسخ این امکان را به شما می‌دهد که برای پیدا کردن جواب درست تلاش بیشتری نمایید و شما با سؤالات درگیرتر خواهید شد.

آیا شما متوجه این امر شده‌اید؛ زمانی که اسم چیزی یا مطلبی را که می‌خواهید به یاد نمی‌آورید دچار مشکل می‌شوید و تمام روز به آن فکرمی‌کنید تا به خاطر آورید تا زمانی هم که این اتفاق نیفتد از تلاش دست بر نمی‌دارید. زمانی که به یاد آوردید، آن مطلب برای همیشه در ذهنتان باقی می‌ماند. تمرین‌های بی‌پاسخ را هم اگر با همین تلاش انجام دهید بیشتر در ذهنتان می‌ماند، زیرا برای حل آنها تلاش بسیار زیادی می‌کنید.

ویژگی تمرین‌های درس آزمون:

- ◎ امکان مرور کردن و تسلط بر مطالب را برآورده می‌سازد.
- ◎ از هر مبحث سؤالات پاسخ‌دار و بدون پاسخ در سطوح مختلف، آسان - متوسط - دشوار تهیه شده است.
- ◎ امکان ارزیابی و سنجش از میزان یادگیری را به شما می‌دهد.

نکته: اگر به معنا و مفهوم یک مطلب، خوب پی نبرده باشید درصد کمتری از سؤالات چهار گزینه‌ای و تشریحی را می‌توانید پاسخ دهید.

برای درس‌های حفظ‌کردنی بهترین شیوه، بیان مطالب برای خود است. مطالب درسی را برای خود توضیح دهید و از خود سؤال کنید. حتی می‌توانید آنها را به دوستان خود یاد دهید.